

والدین می‌گویند، روزهایی که فرزند ما کلاس آنلاین دارند، مادر عذابیم. چون خواب‌آلود و بی‌دقت می‌نشینند پشت سیستم یا گوشی به دست می‌گیرند و ما را هم از کار و هم از زندگی می‌اندازند

۱۵ میلیون ذهن خواب‌آلود و نه شاد

برنامه شاد راه‌کاری بود که آموزش و پرورش بعد از همه‌گیری کرونا در مقابل والدین گذاشت؛ برنامه‌ای که به نظر نمی‌رسد تأثیر مثبتی در کیفیت آموزش داشته باشد.

مطابق آمار مرکز آمار ایران، تعداد دانش‌آموزان کشور در سال ۱۴۰۰، ۱۵ میلیون و ۶۶۶ هزار و ۵۸۷ نفر بوده که تعداد دانش‌آموزان پسر را بیشتر از دختر نشان می‌دهد. این دانش‌آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی زمانی که فرصت برگزاری کلاس‌ها نیست، از بستر برنامه آنلاین شاد، دروس و تکالیف خود را دریافت می‌کنند.

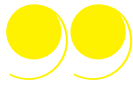
آن هم درست در شرایطی که تا قبل از کرونا، داشتن گوشی همراه در مدارس ممنوع بود و بعد از کرونا نه تنها از ممنوعیت خارج شد بلکه به یکی از ابزارهای اصلی آموزشی تبدیل گردید. گوشی همراه مهم‌ترین و در دسترس‌ترین ابزاری بود که در برنامه شاد می‌توانست مورد استفاده قرار گیرد و آموزش و پرورش در اقدامی قابل توجه حتی دانش‌آموزان محرومی که قادر به خرید گوشی نبودند را نیز حمایت می‌کرد.

در واقع بدون آمادگی قبلی، دانش‌آموزان مهم‌ترین بخش زندگی خود یعنی آموزش از طریق مدرسه را از بستر آنلاین دریافت می‌کردند و مهم نبود که معلم یا دانش‌آموز چقدر آماده و مطلع از این ابزار است.

با گذشت چهار سال از آغاز همه‌گیری بیماری کرونا که مدارس را ماه‌ها به تعطیلی کشاند و حتی کلاس‌های آنلاین هم نتوانستند روی مدرسه را ببینند، این برنامه به دلیل مشکلات اتصال اینترنت، اطلاعات پایین معلمان در تدریس آنلاین و ضعف تمرکز دانش‌آموز برای یادگیری و دریافت تکالیف چندان مورد تأیید والدین نیست.

والدین می‌گویند، روزهایی که فرزند ما کلاس آنلاین دارند، ما در عذابیم. چون خواب‌آلود و بی‌دقت می‌نشینند پشت سیستم یا گوشی به دست می‌گیرند و ما را هم از کار و هم از زندگی می‌اندازند.

آموزش آنلاین بی‌شک تأثیرات غریبی روی نسل دانش‌آموز کشور خواهد داشت اما هیچ‌کس نمی‌داند این تأثیرات چیست. آنچه مبرهن است، شاد نتوانسته دانش‌آموز را شاد و سرمست از آموزش کند و تأثیری مثبت در کیفیت آموزش داشته باشد و آنچه قابل توجه است، بی‌توجهی آموزش و پرورش به آسیب‌شناسی این برنامه با گذشت چهار سال از آغاز به کار آن است. خوراک آموزش و پرورش به‌عنوان مهم‌ترین نهاد تربیتی دانش‌آموزان مشخص نیست کی عوارض خود را نشان خواهد داد.

شبکه خانگی مخاطب دزد است یا توانمند در بازار

عمر شبکه خانگی به دو دهه نمی‌رسد اما توانسته است مخاطبان تلویزیون را روز به روز بیشتر به سمت خود بکشد. دلیل این اتفاق چیست؟ «... و اما شما بینندگان و شنوندگان عزیز اگر وقتی قسمتی از برنامه را مطابق سلیقه خود نیافتید با در نظر گرفتن اشکالات و این نکته مهم که ذوق و سلیقه‌ها مختلف است بر ما ببخشید. به علاوه از شما تمنا داریم که ما را در اجرای این خدمت یاری کنید و نه تنها معایب و نقایص را گوشزد فرمایید بلکه ما را از آنچه برای بهبود و تکمیل برنامه‌ها به نظرتان می‌رسد کتاباً یا شفاهاً بر خردار و قرین امتنان نمایم. ما برای این گونه پیشنهادهای جوایزی ترتیب خواهیم داد که در آینده به اطلاع شما خواهد رسید...»

خانگی بازی کرد و کار به جایی رسید که مخاطب گیر افتاده را با کش دادن سریال‌ها به دنبال خود کشید. همه اینها در حالی است که مخاطب بر خلاف تلویزیون برای دیدن برنامه در شبکه خانگی باید پول بپردازد. اما شبکه‌های خانگی با شناسایی و مطالعه سلیقه مخاطبان حتی در تولید محتوا و سریال نیز ورود داشته‌اند. تا جایی که یکی از VODها مدعی شده بود چهره‌های سینمایی مورد علاقه مردم چه داخلی و چه خارجی را شناسایی کرده و فیلم‌های مرتبط را در اولویت قرار می‌دهند.

رقابت تنگتنگ با اعلام تعداد کاربران

شبکه خانگی طی یک دهه اخیر تا توانسته مخاطب به جیب زده است. از طرح‌های تبلیغاتی تا به کار بردن استراتژی‌های مختلف بازاریابی. آمار مخاطبان خود را روزانه اعلام کرده و مدعی شده بهترین‌ها را ارائه می‌کند. اما مهم‌ترین موضوع ایجاد جذابیت بصری و دست گذاشتن روی نیاز مخاطب بوده است. شبکه خانگی در حال حاضر به حدی نفوذ کرده که حتی دستگاه تلویزیون را برای نمایش برنامه‌های خود مورد استفاده قرار می‌دهد.

شما می‌توانید به سادگی برای اتصال تلویزیون به اینترنت از طریق کابل Ethernet اقدامات زیر را به ترتیب انجام دهید: ابتدا کابل LAN را به مودم و تلویزیون متصل کنید.

دکمه MENU یا HOME را روی کنترل تلویزیون انتخاب کنید.

روی گزینه SETUP بروید و اوکی کنید.

به قسمت NETWORK رفته و NETWORK SELECTION و سپس CABLE را انتخاب کنید.

پس از آن وارد قسمت CABLE NETWORK SETUP شوید.

Internet Protocol Setup را در حالت Auto setup قرار دهید.

در این صورت تلویزیون به صورت خودکار از مودم‌ای پی دریافت می‌کند. با این کار تمامی برنامه‌هایی که در بستر اینترنت و سایت‌های VODها منتشر می‌شود از طریق تلویزیون شما قابل دریافت است.

بر این اساس درست زمانی که تلویزیون پشت به سلیقه مخاطب می‌کند حتی اگر در محروم‌ترین روستاها نفوذ داشته باشد باز هم به تریبون برنامه‌های ماهواره‌ای و اینترنتی تبدیل می‌شود. آیا جادوی تلویزیون فریب بود و یا اینکه باید تردستی جدیدی بیاموزد؟

ممکن است دوبلاژ و توزیع یک فیلم را انجام دهد یا ممکن است خود دست به تولید بزند و محصول را توزیع کند. از جمله باید به فیلم‌ها، نماوا، لنز که از معروف‌ترین‌هاست اشاره کرد. علاوه بر این از پخش‌های خانگی می‌توان: تلویزیون، فیلم‌گردی، آیو، فیلم‌نت، گپ فیلم، مینی‌تونز را نام برد. رویداد ۲۴ می نویسد: «سال ۸۹، بعد از توزیع موفق سریال خارجی فراز از زندان، لطیفی ساخت قلب یخی را شروع کرد. سریال موفقی نبود، اما به خاطر شکستن بعضی خطوط قرمز، فروش موفقی داشت. سال بعد لطیفی که فروش خوب «قهوه تلخ» را دیده بود به سراغ ژانر کمدی رفت و «ساخت ایران» را تولید کرد. این مجموعه بعد از صدا و سیما ایران هم پخش شد و محمدرضا گلزار برای اولین بار سریال بازی کرد.

از آن طرف در سال ۹۰ و در آشفته بازار نمایش خانگی، فصل جدید «قلب یخی» توزیع شد، اما هیچ ربطی به فصل‌های اول و دوم نداشت. کلی بازیگر جدید هم در سریال بودند.

همزمان با قلب یخی، قهوه تلخ مهران مدیری، احتمالاً پر فروش‌ترین سریال تاریخ شبکه نمایش خانگی توزیع شد که با تبلیغات شهری فراوان موفقیتی چشمگیر داشت.

با این حال بعد از چند ماه توزیع موفق، به خاطر بعضی اختلافات بین عوامل، این سریال متوقف شد. بعد از این سریال مهران مدیری هم سعی کرد شکست قهوه تلخ را با «ویلا من»، «شوخوی کردم» و «عطسه» جبران کند. هر سه مجموعه شکست خوردند و مهران مدیری به صدا و سیما بازگشت.

با روی کار آمدن دولت جدید، بعضی چهره‌های مشهور که از صدا و سیما ناامید بودند، به نمایش خانگی آمدند. بیژن بیرنگ با ستاره‌ها «عشق تعطیل نیست» را ساخت و شکست خورد. کمال تبریزی هم با «بله» موفقیتی

دشت نکرد. تنها سریال موفق «شاهگوش» داوود میرباقری بود که نسبت به همه مجموعه‌های قبلی، بیشتر قابل احترام بود. سرانجام سال ۹۴ «شهرزاد» متولد شد. سریالی که پرخرج، پرستاره و موفق بود. هم فروش خوبی داشت و هم نقدهای خوبی از منتقدان گرفت. فصل‌های بعدی شهرزاد ساخته شد و بسیاری به تقلید از شهرزاد پرداختند.

از جمله کاظم راست‌گفتار که سعی کرد فیلم خود را با سر و شکلی شبیه شهرزاد به بازار عرضه کند. «ساخت فیلم و تا حدی با روی خط فرم‌ها گذاشتن نقشی بود که شبکه

این اظهارات حبیب‌الله ثابت ایجاد کننده اولین ایستگاه تلویزیونی است که بعد از پخش اولین برنامه تلویزیون منتشر شد. در آن زمان تلویزیون ایران در تهران، به عنوان تلویزیونی متعلق به بخش خصوصی و به صورت انحصاری شروع به کار کرد. در ابتدا یک امتیاز انحصاری پنج ساله به آن اعطا شد، که بعداً دوباره تمدید شد. یک شعبه از تلویزیون ایران در جنوب، در آبادان، در سال ۱۳۳۸ افتتاح شد. برنامه‌های آن شامل مسابقات نمایشی و برنامه‌های امریکایی بود که به فارسی دوبله شده بود. بعد از آغاز به کار تلویزیون در سال ۱۳۳۷ در ایران یعنی ۶۵ سال قبل، موجی از جذابیت برای داشتن این رسانه شکل گرفت تا جایی که ایرانی‌ها به آن می‌گفتند جعبه جادویی. هم صدا و هم تصویر داشت و هم برنامه‌هایی که در آن فقر مضامین سرگرمی می‌توانست ساعات طولانی مردم را سرگرم کند. در واقع اینطور بود که اوج گیری تلویزیون تا مدت‌ها بعد از پیروزی انقلاب هم ادامه داشت اما به یکباره از نزدیک به دو دهه قبل این نمودار معکوس شد و مخاطبان ریزش کردند. موضوعی که خود تلویزیون شاید قبول نداشته باشد اما یک پرس و جواز احوالات مردم گویای این وضعیت است.

اینترنت و در ادامه شبکه خانگی

شاید این بازار داغ این تصور را به وجود آورده بود که تلویزیون بی‌رقیب خواهد ماند. مسنولان در آمارها می‌آوردند که تنها رسانه‌ای است که تا محروم‌ترین روستاها رفته است و مردم را در جریان اخبار و اطلاعات قرار می‌دهد، سرگرم می‌کند و آموزش می‌دهد. اما هر چند عمر هیچ رسانه‌ای سرنیامده و حتی قدیمی‌ترین رسانه‌ها مانند رادیو و مطبوعات همچنان زنده هستند اما اینترنت به رقیب جدی تلویزیون تبدیل شد. این موازنه در قدرت مختص جغرافیای ایران نبود.

شبکه‌های اجتماعی می‌رفتند تارقیمی برای کارکردهای تلویزیون در تمام دنیا باشند. به همین دلیل رقابت سخت‌تر شد و تلویزیون‌ها شروع به ساخت برنامه‌هایی کردند برای اینکه مخاطب را حفظ کنند. اما در ایران این خلع سلاح شدگی با اخبار اینترنت و سرگرمی شبکه‌های اجتماعی به قدرت طلبی شبکه‌های خانگی اضافه شد.

رسانه خانگی یا شبکه نمایش خانگی یا ویدیو رسانه به ناشر فیلم ویدیویی یا سریال گفته می‌شود. یک رسانه خانگی

